

Šis klausimas dar neturi galutinio atsakymo, dar nėra svarsto-mas plačiai ir viešai, bet nuojautos jau sklendo. Mokyklų-darželių kolektyvai jau gavo nurodymą pateikti išvadas apie numanomą savo ateities perspektyvą. Savivaldybės atstovas tikina, kad sprendimai dar nepriimti, o pakalbinti mokyklų-darželių pedago-gai dideliu optimizmu netrykšta ir mano, kad „valdžia eilinį kartą padarys, kaip jai geriau“.

Jaučiamas lopšelio grupių poreikis

Dabar Marijampolės savivaldy-bėje yra penkios mokyklos-darželiai: Degučių, Mokolų, „Varpelis“, „Želmenėliai“ ir „Žiburėlis“. Nau-jausiais savivaldybės administraci-jos duomenimis, 6 darželiuose yra lopšelių grupės, jose laisvų vietų - nė vienos (mieste yra ir vienas nevalstybinis lopšelis-darželis), o darželių grupėse (9 sav. įstaigose) yra 61 laisva vieta. Kaip mums sakė Švietimo skyriaus vedėjas Vygantas Dilys, viena pagrindinių priežasčių, kodėl rengiamasi svarstyti mokyklų- darželių pertvarkos klausimą, būtent lopšelių poreikio netenkinimas. „Ministerija jau patvirtino naujas bendrojo lavinimo mokyklų tinklo kūrimo taisykles, o pagal jas bus kuriami nauji tinklo pertvarkos planai. Šiuo metu yra savivaldybės ruošiamas naujas švietimo įstaigų tinklo pertvarkos planas 2012-2015 metams. Tuo tikslu tenka sudari-nėti savivaldybės darbo grupę. Kai ji lapkričio mėnesį bus sukurta, prasidės oficialios diskusijos ir dėl mokyklų-darželių pertvarkymo“, - sakė V. Dilys. Jis pabrėžė, kad šiuo metu, kol nėra darbo grupės, jokie sprendimai dar nepriimti ir netgi svarstymai neprasidėję.

Taigi priežastys, kodėl reikia permainų, tėra neoficialios... O jos tokios: mokyklos-darželiai „atima“ mokinius iš greta esančių vis tuštėjančių dėl vaikų skaičiaus mažėjimo pagrindinių mokyklų. Kad tolygiau pasiskirstytų mokiniai, pasak V. Dilio, pastaraisiais metais ribojamas paralelinių klasių skai-čius Mokolų mokykloje-darželyje, leidžiama rinkti tik po dvi pirmas klases. Mat dideli mokinių kiekio svyravimai iškreipia situaciją.

Ne visos mokyklos-darželiai atitinka griežtus higienos normų reikalavimus, kai kuriose prastos

sąlygos sportuoti ir pan. Beje, mokyklos-darželiai kūrėsi maždaug prieš 20 metų, kai užsidarinėjo dar-želiai dėl vaikų skaičiaus mažėjimo. Tada jie buvo pritaikomi mokyklų reikalavimams.

Dar viena iš priežasčių, ko gero, svarbesnioji - didėjantis lopšelio grupių poreikis. Jis gali būti tenkinamas paverčiant mokyklas-darželius lopšeliais-darželiais. Štai, pavyzdžiui, „Varpelis“ palaipsniui iš mokyklos virsta darželiu, ten jau kelinti metai neformuojama lavinamoji klasė. Dalis vaikų nukreipiama į specifinę mokyklą-darželį „Žiburėlis“, kur lavinami vaikai su negalėmis.

„Mokyklos-darželiai turi savų privalumų ir trūkumų, jos yra pamėgtos tėvų. Kol kas konkrečių sprendimų nėra“, - sakė VDilys.

Palinkėjime išlikti

Pedagogai kone vienbalsiai sako, kad nenori pertvarkos, ir nelabai tiki, kad į ją nenorą bus atsižvelgta. „Kas gi mūsų klausys? Mes matėme, kaip buvo pertvarkomos gimnazijos, daug kas protestavo, ir nieko“, - sakė jie.

Degučių mokyklos-darželio direktorė Regina Ažuolaitienė sako, kad šis mokyklos modelis vaikams ir tėvams patinka. „Mokykloje-darželyje vaikas užsibūna nuo 3 iki 10 metų, kol baigia pradinę. Pastebime, kad lengviau adaptuotis, kai tai da-roma nuo mažens. Pas mus vaikai ramūs, sveiki, puikiai pamaitinti. Tikrai labai nesinorėtų, kad mus naikintų. Rašėme raštus į savivaldybę, reiškėme savo nepritarimą naikinimui. Būtų labai gerai, jei atsižvelgtų“, - sakė direktorė.

Pasak jos, daugiau norima atves-ti mažų vaikų, nuo 2-3 metų, bet čia priima tik nuo trejų. Priešmokyklinių vietų yra kiek mažesnis poreikis, bet į pirmą klasę vėl susirenka daugiau vaikų. Mat tėvai, pasak R.Ažuolaitienės, paprastai vaikus parveža iš užsienio, nes nori, kad šie

mokytūsi lietuviškoje aplinkoje.

„Mes turime po vieną didelį visų pradinių klasių kompleksą. Pirmokų priėmėme 28-is. Pas mus jauki, rami atmosfera, todėl labai noriai mokyk-loje pasilieka savi darželinukai", - sakė direktorė.

Mokyklos-darželio „Želmenė-liai" mokytojas Saulius Andriuška nusiteikęs skeptiškai, sako, jeigu kuriami planai naikinti, taip ir bus padaryta. „Mūsų kolektyvas taip pat rašė prašymą savivaldybei, kad ne-naikintų. Norime, kad tėvams būtų palikta galimybė rinktis mokyklą. Tėvai kol kas ramūs, nes, ko gero, nežino apie artėjančias permainas. Kiek žinau, Kauno savivaldybėje mokyklos-darželiai sunaikinti jau prieš 2-3 metus, liko tik dirbantys pagal netradicinius mokymo meto-dus - Montesori, Valdorfo ar pan.", - sakė pradinukų mokytojas.

Pradinės mokyklos seniai kon-kuruoja su mokyklomis-darželiais. Aišku, yra tokių mokyklų-darželių, kur nesurenkamos klasės, bet tas mokyklas, kurios yra populiarios, nestokojančios mokinių, turi gerą reputaciją, reikėtų palikti. „Su-prantu, kad pagrindinės mokyklos - gražiai renovuotos, atnaujintos - tuštėja. Matau, kiek daug vaikų tėvai išsiveža į užsienį. Bet esu įsitikinęs, kad pradinukui geriausia mažame kolektyve. Todėl labai tikiuosi, kad savivaldybė, atsižvelgusi į darbo kokybę, tėvų nuomonę, padarys kai kurioms mokykloms-darželiams išimtį ir nesunaikins", - kalbėjo S.Andriuška.

Saugumas ir patogumas labai svarbu

Dvi dukras auginanti mama Milda sako, kad abiem rankomis balsuotų už mokyklas-darželius. „Pirmiausia, čia užtikrinamas mak-simalus saugumas, bendruomenė maža, kiemas nedidelis, visi vaikai puikiai matomi, neprapuola minioje, kaip didelėse mokyklose. Kitas da-lykas - geras maistas, visi pavalgo su priežiūra, galiu būti tikra, kad vaikai suspėjo pavalgyti, nereikėjo stovėti eilėse", - privalumus žėrė moteris. O kur dar patogumas, kad abi mergaites kartu atveža į vieną įstaigą, nereikia prieš darbą skubėti į kelias mokymo vietas. „Mes gy-vename kaime, kasdien vykdamą į darbą atsivežu abi dukras į mokyklą. Labai patogiu. Tik buvo skaudu, kai pradžioje iš vienos mokyklos direktorės išgirdau: iš kaimų ne-priimame, vos telpa visi norintys miestiečiai... "

Moteris mano, kad dažnai keisti mokymo įstaigas vaikui nėra gerai. Turėtų būti daugiau stabilumo, kad galėtų susiformuoti tvirti santykiai tarp mokinių ir su mokytojais. O dabartinė sistema verčia vaiką keliauti per mokymo įstaigas kas ketverius metus.

"Suvalkietis"